

Skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet regeringens proposition 2013/14:129 Skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten och en motion.

Enligt Genèvekonventionerna och deras tilläggsprotokoll är det röda korset, den röda halvmånen och det röda lejonet och solen internationellt erkända kännetecken för sjukvården och sjuksköterskorna under väpnade konflikter. Det röda korset och den röda halvmånen respekteras dock inte alltid i väpnade konflikter. Parterna i Genèvekonventionerna beslutade därför 2005 att inrätta ett nytt kännetecken som kompletterar de tidigare erkända kännetecknen för sjukvård och sjuksköterskors personal.

Mot denna bakgrund föreslår utskottet att riksdagen godkänner tilläggsprotokoll III den 8 december 2005 till Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande antagande av ytterligare ett kännetecken, antar regeringens förslag till lag om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten, antar regeringens förslag till lag om ändring i firmalagen (1974:156) och antar regeringens förslag till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877). Tilläggsprotokoll III träder i kraft sex månader efter den dag då ratifikationsinstrumentet har deponerats. Regeringens förslag till lag om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten, regeringens förslag till lag om ändring i firmalagen och regeringens förslag till lag om ändring i varumärkeslagen träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Utskottet anser att motionen ska avstyrkas.

I betänkandet finns en reservation (SD).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden	6
Motionen	6
Utskottets ställningstagande	6
Reservation	7
Regeringens proposition 2013/14:129 (SD)	7
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	9
Propositionen	9
Följdmotionen	9
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Regeringens proposition 2013/14:129

Riksdagen

- a) godkänner tilläggsprotokoll III den 8 december 2005 till Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande antagande av ytterligare ett kännetecken,
- b) antar regeringens förslag till lag om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten,
- c) antar regeringens förslag till lag om ändring i firmalagen (1974:156),
- d) antar regeringens förslag till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:129 punkterna 1–4 och avslår motion 2013/14:U10.

Reservation (SD)

Stockholm den 27 maj 2014

På utrikesutskottets vägnar

Sofia Arkelsten

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Sofia Arkelsten (M), Urban Ahlin (S), Walburga Habsburg Douglas (M), Carina Hägg (S), Christian Holm (M), Mats Johansson (M), Carin Runeson (S), Fredrik Malm (FP), Olle Thorell (S), Kerstin Lundgren (C), Kenneth G Forslund (S), Christer Winbäck (FP), Désirée Pethrus (KD), Julia Kronlid (SD), Hans Linde (V) och Valter Mutt (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Regeringen beslutade den 19 september 2007 att tillkalla en kommitté för att kartlägga hur den internationella humanitära rätten har genomförts i Sverige (dir. 2007:134). Kommittén antog namnet Folkrättskommittén (Fö 2007:06). Enligt ett tilläggsdirektiv den 18 december 2008 fick Folkrättskommittén även i uppdrag att föreslå de författningsändringar som krävs för att möjliggöra en svensk ratificering av tilläggsprotokoll III den 8 december 2005 till Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande antagande av ytterligare ett kännetecken (dir. 2008:154). I kommitténs uppdrag ingick också att göra en översyn av lagen (1953:771) om skydd för vissa internationella sjukvårdsbeteckningar m.m. och föreslå lämpliga ändringar. Enligt direktiven skulle översynsarbetet genomföras med utgångspunkt från förslagen i departementspromemorian Översyn av lagen om skydd för vissa internationella sjukvårdsbeteckningar och för civilförsvarets internationella kännetecken (Ds 1993:59).

En följdmotion har kommit in med anledning av propositionen.

Bakgrund

Enligt Genèvekonventionerna och deras tilläggsprotokoll är det röda korset, den röda halvmånen och det röda lejonet och solen internationellt erkända kännetecken för sjukvården och själavården under väpnade konflikter. Det röda lejonet och solen användes tidigare av Persien, men kännetecknet används inte längre. Det omfattas emellertid fortfarande av konventionernas och protokollens skydd.

Det röda korset och den röda halvmånen används för att märka ut personer och objekt som har ett särskilt skydd och som inte får anfallas. Personerna och objekten som får bära kännetecknen omfattas dock av skydd oavsett om de är utmärkta med kännetecknen eller inte. Det är alltså inte ett kännetecken i sig som medför skydd utan det är endast en manifestation om att personen är skyddad eller objektet är skyddat enligt den humanitära rätten.

Trots att det röda korset och den röda halvmånen känns igen och är erkända över större delen av världen respekteras de inte alltid i väpnade konflikter. I vissa fall har kännetecknen uppfattats som ett religiöst, politiskt eller kulturellt ställningstagande. En del stater har också haft svårt att välja något av de redan erkända kännetecknen som sitt lands permanenta kännetecken. Mot den bakgrunden har det funnits behov av ett neutralt kännetecken, helt utan religiösa, politiska eller kulturella kopplingar som kan urholka kännetecknets skyddsvärde. Parterna i Genèvekonventionerna beslu-

tade därför vid en diplomatkonferens i Genève 2005 om ytterligare ett tilläggsprotokoll till konventionerna. Genom protokollet inrättas ett nytt kännetecken som kompletterar de tidigare erkända kännetecknen för sjukvårds- och självvårdspersonal. Vid den internationella rödakors- och rödahalvmånekonferensen 2006 beslutades att kännetecknet skulle benämnas den röda kristallen. Den röda kristallen består av en röd ram i form av en kvadrat ställd på sin spets mot vit bakgrund (artikel 2.2 i tilläggsprotokoll III).

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att en ny lag om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten ska ersätta den nuvarande lagen från 1953 i samma ämne.

Vidare föreslås att Sverige ska tillträda 2005 års tilläggsprotokoll till Genèvekonventionerna från 1949 om skydd för krigens offer. Genom protokollet inrättas ett nytt kännetecken – den röda kristallen – som kompletterar bl.a. det röda korset som kännetecken för sjukvård och självvård under väpnade konflikter. Förslag lämnas till de lagändringar som behövs till följd av tillträdet. Ändringarna innebär bl.a. att svensk militär sjukvård tillfälligt ska kunna använda den röda kristallen om det röda korset är ifrågasatt av t.ex. politiska eller religiösa skäl. Det kan bidra till att svenska sjukvårdstrupper får ett starkare skydd vid fredsinsatser utomlands. Även rödakorsrörelsen, inklusive föreningen Svenska Röda Korset, ska kunna använda det nya kännetecknet.

Dessutom föreslås att ytterligare två internationella kännetecken ska skyddas – kännetecknet för anläggningar och installationer som innehåller farliga krafter (t.ex. kärnkraftverk) och kännetecknet för kulturegendom. Det föreslås att straffansvaret för otillåten användning av kännetecknen utvidgas så att det även omfattar missbruk av de nya kännetecknen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Utskottets överväganden

Motionen

I kommittémotion 2013/14:U10 av Julia Kronlid m.fl. vill Sverigedemokraterna att proposition 2013/14:129 Skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten avslås. Introduceringen av ytterligare en symbol skulle undergräva ställningen för det röda korset och i onödan orsaka förvirring.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens uppfattning om att det finns behov av att inrätta ett nytt kännetecken, dvs. den röda kristallen, som komplement till bl.a. det röda korset som kännetecken för sjukvård och sjuvård under väpnade konflikter.

Utskottet menar att om svenska militära styrkor agerar i konfliktområden där användningen av det röda korset är förenad med risker, kan det finnas behov av att tillfälligt märka ut sjukvårdstrupperna med ett annat kännetecken. Utskottet menar att ett tillträde till tilläggsprotokoll III därmed skulle kunna bidra till att förbättra säkerheten för svensk militärsjukvård och militär sjuvårdspersonal i sådana situationer.

Vidare menar utskottet att tilläggsprotokoll III innebär förbättringar för den sjukvårds- och sjuvårdspersonal som deltar i insatser under FN:s överinseende. Det införs en möjlighet att vid sådana insatser använda ett gemensamt kännetecken. För rödakors- och rödahalvmånerörelsen, inklusive Svenska Röda Korset, innebär protokollet också fördelar. Protokollet möjliggör användning av den röda kristallen i stället för det röda korset om det kan underlätta arbetet.

Utskottet menar att Sverige genom att tillträda tilläggsprotokoll III dessutom kan bidra till att stärka statusen och skyddet för den röda kristallen globalt.

Utskottet delar regeringens bedömning att kännetecknet för anläggningar och installationer som innehåller farliga krafter och kännetecknet för kulturendom ska skyddas.

Utskottet föreslår att riksdagen godkänner tilläggsprotokoll III den 8 december 2005 till Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande antagande av ytterligare ett kännetecken, antar regeringens förslag till lag om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten, antar regeringens förslag till lag om ändring i firmalagen (1974:156) och antar regeringens förslag till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877).

Mot denna bakgrund föreslår utskottet att riksdagen avstyrker motion 2013/14:U10 och bifaller proposition 2013/14:129 Skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Regeringens proposition 2013/14:129 (SD)

av Julia Kronlid (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:U10 och avslår proposition 2013/14:129 punkterna 1–4.

Ställningstagande

För närvarande existerar ett antal olika internationellt erkända kännetecken för sjukvårdspersonal. I Sverige har hitintills det röda korset använts som en igenkänningssymbol för den här funktionen, vilket brukar anses ha sin historiska grund i en invertering av färgerna i den schweiziska flaggan när man skapade organisationen Röda Korset 1863.

Att det i dag finns olika symboler som erkända kännetecken har sin grund i att olika länder har hänvisat till skilda kulturella, religiösa eller politiska traditioner. När nu röster har höjts för att införa ett ”neutralt” kännetecken – den röda kristallen – är det i realiteten så att det handlar om att muslimska länders företrädare har kritiserat de röda kors som sjukvårdspersonal från historiskt kristna länder har burit. Det är inte första gången som en sådan diskussion uppstår. Osmanska riket och dess efterföljare Turkiet kritiserade vid 1900-talets början det röda korset just för att vara en kristen symbol, vilket var en del av bakgrunden till att man accepterade den röda halvmånen som en alternativ symbol för muslimska länder 1929. Någon motsvarande kritik från de länder som traditionellt burit det röda korset (eller från kristna kyrkor) gentemot den röda halvmånen existerar veterligen inte. Det röda korset är i dagsläget i Sverige och många andra länder ett synnerligen väl etablerat varumärke – inte bara vid väpnade konflikter utan över lag – som symbol för sjukvård. I Sverige är det röda korset sedan lång tid tillbaka en okontroversiell symbol för sjukvård, och vi kan inte se att det skulle kunna finnas en politisk och religiös provokation i symbolen. Introduceringen av ytterligare en symbol skulle undergräva detta väletablerade varumärkes ställning och i onödan kunna orsaka förvirring. Det finns ingen anledning till detta.

Diskussionerna om detta måste också ses mot bakgrund av den konflikt som länge har funnits i fråga om den israeliska motsvarigheten till Röda Korset, Magen David Adom, som länge har använt en röd davidstjärna som sin symbol. För att den israeliska organisationen skulle kunna tas upp i Röda Korset tog man fram den röda kristallen som en kompromissymbol som Magen David Adom skulle kunna bruka tillsammans med davidstjärnan inom Israels gränser.

Mot ovanstående bakgrund innebär ett antagande av denna röda kristall som ett nytt möjligt kännetecken för svensk militär personals sjukvårdsfunktion i realiteten en eftergivenhet mot de krav som muslimska företrädare ställer på kristna. Det finns ingen rimlig anledning till en sådan eftergivenhet i och med att någon motsvarande sådan åtgärd inte är aktuell för länder vars personal bär den röda halvmånen. Det är vidare anmärkningsvärt att den formulering som återfinns i propositionens lagtext faktiskt också skulle göra den röda halvmånen till en möjlig symbol för svenska sjukvårdare. Det ser vi inte som rimligt. Argumentet att detta skulle innebära en förhöjd säkerhet för svensk sjukvårdspersonal är knappast hållbart, med tanke på att den som har beslutat sig för att angripa sjukvårdspersonal sannolikt kommer att göra det oavsett vilken uniform de bär.

Det är dags att ta ställning nu och faktiskt hålla fast vid det för oss traditionella symbolbruket som är väl förankrat, och med anledning av detta är vårt förslag att den aktuella propositionen avslås i sin helhet.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2013/14:129 Skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten:

1. Riksdagen godkänner tilläggsprotokoll III den 8 december 2005 till Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande antagande av ytterligare ett kännetecken.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i firmalagen (1974:156)
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877)

Följdmotionen

2013/14:U10 av Julia Kronlid m.fl. (SD):

Riksdagen avslår regeringens förslag i proposition 2013/14:129 Skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens syfte

1 § Denna lag innehåller föreskrifter för genomförande av bestämmelser om kännetecken enligt följande internationella konventioner och protokoll i den internationella humanitära rätten:

1. Genèvekonventionen den 12 augusti 1949 angående förbättrande av sårades och sjukas behandling vid stridskrafterna i fält (SÖ 1953:14),

2. Genèvekonventionen den 12 augusti 1949 angående förbättrande av behandlingen av sårade, sjuka och skeppsbrutna tillhörande stridskrafterna till sjöss (SÖ 1953:15),

3. Genèvekonventionen den 12 augusti 1949 angående skydd för civilpersoner under krigstid (SÖ 1953:17),

4. Tilläggsprotokoll I den 8 juni 1977 till Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande skydd för offren i internationella väpnade konflikter (SÖ 1979:22),

5. Tilläggsprotokoll II den 8 juni 1977 till Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande skydd för offren i icke-internationella väpnade konflikter (SÖ 1979:23),

6. Tilläggsprotokoll III den 8 december 2005 till Genèvekonventionerna den 12 augusti 1949 rörande antagande av ytterligare ett kännetecken,

7. Haagkonventionen den 14 maj 1954 om skydd för kulturegendom i händelse av väpnad konflikt jämte tilläggsprotokoll (SÖ 1985:7).

Skyddade kännetecken

2 § Följande kännetecken är skyddade enligt denna lag:

1. ett märke som består av ett rött kors mot vit bakgrund, eller benämningen ”röda korset” eller ”Genèvekorset”,

2. ett märke som består av en röd ram i form av en kvadrat ställd på sin spets mot vit bakgrund, eller benämningen ”röda kristallen”,

3. ett märke som består av en röd halvmåne mot vit bakgrund, eller benämningen ”röda halvmånen”,

4. ett märke som består av ett rött lejon och en röd sol mot vit bakgrund, eller benämningen ”röda lejonet och solen”,

5. ett märke som utmärker civilförsvar och som består av en liksidig blå triangel mot orangefärgad bakgrund,

6. ett märke som utmärker anläggningar och installationer som innehåller farliga krafter och som består av tre lysande orangefärgade cirkelar placerade på samma axel,

7. ett märke som utmärker kulturegendom och som består av en vapensköld med spetsen nedåt och med ett blåvitt snedkors, eller en kombination av tre upprepade sådana märken i en triangel.

Tillåten användning av kännetecknen

3 § Kännetecknen i 2 § får användas offentligt endast om det är förenligt med 4–8 §§, allmän folkrätt och bestämmelser om kännetecknen i de konventioner och protokoll som anges i 1 §.

4 § Militär sjukvård och militär själavårdspersonal får använda kännetecknen i 2 § 1–4.

Svensk militär sjukvård och själavårdspersonal får använda endast kännetecknet i 2 § 1. Ett kännetecken i 2 § 2–4 får dock användas tillfälligt om det kan förstärka skyddet.

5 § Internationella rödakorsorganisationer och nationella föreningar som är knutna till dem får använda kännetecknen i 2 § 1–4.

En svensk nationell förening får använda endast kännetecknet i 2 § 1. Kännetecknet i 2 § 2 får dock användas tillfälligt om detta på grund av särskilda omständigheter är påkallat för att underlätta arbetet. Om föreningen biträder den militära sjukvården, får föreningen därutöver tillfälligt använda ett kännetecken som den militära sjukvården tillfälligt använder för att förstärka skyddet enligt 4 § andra stycket.

Första stycket gäller också för andra föreningar som har till uppgift att biträda den militära sjukvården under en väpnad konflikt. En svensk förening får använda endast kännetecknet i 2 § 1. Sådan användning kräver tillstånd av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Tillståndet får också avse tillfällig användning av ett annat kännetecken som den militära sjukvården tillfälligt använder för att förstärka skyddet enligt 4 § andra stycket.

6 § Civil sjukvård får använda märkena i 2 § 1–4 under en väpnad konflikt.

Svensk civil sjukvård får använda endast märket i 2 § 1. Sådan användning kräver tillstånd av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Om det finns särskilda skäl och föreningen Svenska Röda Korset har lämnat samtycke, får svensk civil sjukvård använda märket i 2 § 1 för utmärkning i fredstid av fordon som används som ambulanser och för att visa hjälpstationer som uteslutande är avsedda för avgiftsfri vård av sårade och sjuka. Sådan användning kräver tillstånd av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

7 § Sjukvård och själavårdspersonal som deltar i en insats under Förenta nationernas överinseende får gemensamt använda ett av kännetecknen i 2 § 1–4.

Svensk sjukvård och själavårdspersonal får använda ett sådant gemensamt kännetecken endast om regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har lämnat samtycke till det.

8 § Kännetecknen i 2 § 5–7 får användas endast efter tillstånd av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Straffansvar

9 § Den som i strid med denna lag använder ett kännetecken i 2 § för varor, tjänster eller verksamheter eller för utmärkning på skyltar, anslag eller liknande döms för otillåten användning av kännetecknen i den internationella humanitära rätten till böter eller fängelse i högst sex månader. Detsamma gäller den som i näringsverksamhet på annat sätt använder ett sådant kännetecken i strid med denna lag.

Första stycket gäller också den som använder ett kännetecken som kan förväxlas med ett kännetecken i 2 §.

I ringa fall ska det inte dömas till ansvar.

Bemyndigande

10 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter för prövningen av ansökningar om tillstånd att använda ett kännetecken enligt denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer. Genom lagen upphävs lagen (1953:771) om skydd för vissa internationella sjukvårdsbeteckningar m.m.

2. Bestämmelserna om användning av de kännetecken som avses i 2 § 3 och 4 ska inte tillämpas i förhållande till varu- eller näringskännetecknen som har registrerats eller använts före ikraftträdandet av den upphävda lagen.

3. Bestämmelserna om användning av de kännetecken som avses i 2 § 2, 6 och 7 ska inte tillämpas i förhållande till varu- eller näringskännetecknen som har registrerats eller använts före ikraftträdandet, under förutsättning att användningen inte ger intryck av att ske i skyddande syfte under en väpnad konflikt.

2 Förslag till lag om ändring i firmalagen (1974:156)

Härigenom föreskrivs att 10, 16 och 16 b §§ firmalagen (1974:156) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §¹

En firma får inte registreras om den

1. strider mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning,

2. utan tillstånd innehåller en sådan statlig eller internationell beteckning som enligt lag eller annan författning inte får användas obehörigen som firma, eller något som lätt kan förväxlas med en sådan beteckning,

3. utan tillstånd innehåller ett sådant kännetecken som enligt lagen (2014:000) om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten inte får användas obehörigen som firma, eller något som kan förväxlas med ett sådant kännetecken,

3. i annat fall är ägnad att vilseleda allmänheten,

4. i annat fall är ägnad att vilseleda allmänheten,

4. är identisk med ett äldre näringskännetecken för verksamhet av samma slag,

5. är identisk med ett äldre näringskännetecken för verksamhet av samma slag,

5. är identisk med eller liknar ett äldre näringskännetecken för verksamhet av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av firman leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder firman och innehavaren av näringskännetecknet,

6. är identisk med eller liknar ett äldre näringskännetecken för verksamhet av samma eller liknande slag, om det finns en risk för förväxling, inbegripet risken för att användningen av firman leder till uppfattningen att det finns ett samband mellan den som använder firman och innehavaren av näringskännetecknet,

6. är identisk med eller liknar ett äldre näringskännetecken som är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, om användningen av firman skulle dra otillbörlig fördel av eller utan skälig anledning vara till skada för näringskännetecknets särskilningsförmåga eller anseende,

7. är identisk med eller liknar ett äldre näringskännetecken som är känt inom en betydande del av omsättningskretsen, om användningen av firman skulle dra otillbörlig fördel av eller utan skälig anledning vara till skada för näringskännetecknets särskilningsförmåga eller anseende,

¹ Senaste lydelse 2010:1889.

7. kan förväxlas med ett kännetecken som användes här i landet eller i utlandet av någon annan vid tidpunkten för ansökan och som fortfarande används, om sökanden var i ond tro vid tidpunkten för ansökan,

8. innehåller eller består av något som är ägnat att uppfattas som någon annans egenartade efternamn, allmänt kända konstnärsnamn eller likartat namn, om användningen av firman skulle medföra en nackdel för bäraren av namnet och om namnet uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avliden,

9. innehåller något som kränker annans upphovsrätt till ett litterärt eller konstnärligt verk, eller

10. innehåller något som är ägnat att uppfattas som benämning på en stiftelse, ideell förening eller liknande sammanslutning.

De hinder för registrering som anges i första stycket 4–6 gäller på motsvarande sätt för

1. ett varumärke som är registrerat enligt 2 kap. varumärkeslagen (2010:1877) eller en internationell varumärkesregistrering som gäller i Sverige,

2. ett gemenskapsvarumärke som är registrerat enligt rådets förordning (EG) nr 207/2009 av den 26 februari 2009 om gemenskapsvarumärken eller en internationell varumärkesregistrering som gäller i Europeiska unionen, samt

3. ett inarbetat varukännetecken.

Om den firma som ansökan om registrering avser ska gälla i hela landet och den äldre rättigheten utgörs av ett inarbetat näringskännetecken eller av ett sådant namn eller inarbetat varukännetecken som är skyddat enligt 2 a §, finns det hinder mot registrering endast om skyddet för den äldre rättigheten gäller inom en väsentlig del av landet.

Trots första stycket 4–10 och andra stycket får registrering ske, om den vars rätt är i fråga medger det och hinder inte finns enligt första stycket 1–3.

8. kan förväxlas med ett kännetecken som användes här i landet eller i utlandet av någon annan vid tidpunkten för ansökan och som fortfarande används, om sökanden var i ond tro vid tidpunkten för ansökan,

9. innehåller eller består av något som är ägnat att uppfattas som någon annans egenartade efternamn, allmänt kända konstnärsnamn eller likartat namn, om användningen av firman skulle medföra en nackdel för bäraren av namnet och om namnet uppenbarligen inte syftar på någon sedan länge avliden,

10. innehåller något som kränker annans upphovsrätt till ett litterärt eller konstnärligt verk, eller

11. innehåller något som är ägnat att uppfattas som benämning på en stiftelse, ideell förening eller liknande sammanslutning.

De hinder för registrering som anges i första stycket 5–7 gäller på motsvarande sätt för

1. ett varumärke som är registrerat enligt 2 kap. varumärkeslagen (2010:1877) eller en internationell varumärkesregistrering som gäller i Sverige,

2. ett gemenskapsvarumärke som är registrerat enligt rådets förordning (EG) nr 207/2009 av den 26 februari 2009 om gemenskapsvarumärken eller en internationell varumärkesregistrering som gäller i Europeiska unionen, samt

3. ett inarbetat varukännetecken.

Om den firma som ansökan om registrering avser ska gälla i hela landet och den äldre rättigheten utgörs av ett inarbetat näringskännetecken eller av ett sådant namn eller inarbetat varukännetecken som är skyddat enligt 2 a §, finns det hinder mot registrering endast om skyddet för den äldre rättigheten gäller inom en väsentlig del av landet.

Trots första stycket 5–11 och andra stycket får registrering ske, om den vars rätt är i fråga medger det och hinder inte finns enligt första stycket 1–4.

16 §²

En registrering av en firma får hävas om

1. firman har registrerats i strid mot denna lag eller mot vad i annan författning är föreskrivet om firma,
2. registreringen fortfarande strider mot lagen, och
3. rätten till firman ändå inte får bestå enligt 8 §.

En registrering får vidare hävas om

1. innehavaren har upphört att vara näringsidkare,
2. firman har förlorat sin särskiljningsförmåga,
3. firman har kommit att strida mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning, eller
4. firman har blivit vilseledande.

I de fall som avses i första stycket får registreringen inte hävas på den grunden att det enligt 10 § första stycket 4–7 finns ett hinder mot den, om hindret utgörs av en äldre registrerad firma och den äldre firman inte uppfyller kraven på användning enligt 16 a §.

I de fall som avses i första stycket får registreringen inte hävas på den grunden att det enligt 10 § första stycket 5–8 finns ett hinder mot den, om hindret utgörs av en äldre registrerad firma och den äldre firman inte uppfyller kraven på användning enligt 16 a §.

16 b §³

Den som vill inleda ett förfarande för att häva en registrering kan föra talan vid domstol, eller ansöka om hävning av registreringen hos berörd registreringsmyndighet enligt 16 c–16 q §§ (administrativ hävning).

Ett förfarande för att häva en registrering med stöd av 9 §, 10 § första stycket 1–3, 16 § andra stycket eller 16 a § får också inledas av en myndighet. Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som får göra detta.

Ett förfarande för att häva en registrering med stöd av 9 §, 10 § första stycket 1–4, 16 § andra stycket eller 16 a § får också inledas av en myndighet. Regeringen meddelar föreskrifter om vilken myndighet som får göra detta.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

² Senaste lydelse 2010:1889.

³ Senaste lydelse 2010:1889.

3 Förslag till lag om ändring i varumärkeslagen (2010:1877)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 7 § varumärkeslagen (2010:1877) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

7 §

Ett varumärke får inte registreras om det

1. strider mot lag eller annan författning eller mot goda seder eller allmän ordning,

2. är ägnat att vilseleda allmänheten i fråga om varans eller tjänstens art, kvalitet, geografiska ursprung eller någon annan omständighet, *eller*

3. utan tillstånd innehåller en sådan statlig eller internationell beteckning eller ett sådant kommunalt vapen som enligt lag eller annan författning inte får användas obehörigen som varumärke, eller något som lätt kan förväxlas med en sådan beteckning eller ett sådant vapen.

2. är ägnat att vilseleda allmänheten i fråga om varans eller tjänstens art, kvalitet, geografiska ursprung eller någon annan omständighet,

3. utan tillstånd innehåller en sådan statlig eller internationell beteckning eller ett sådant kommunalt vapen som enligt lag eller annan författning inte får användas obehörigen som varumärke, eller något som lätt kan förväxlas med en sådan beteckning eller ett sådant vapen, *eller*

4. utan tillstånd innehåller ett sådant kännetecken som enligt lagen (2014:000) om skydd för kännetecken i den internationella humanitära rätten inte får användas obehörigen som varumärke, eller något som kan förväxlas med ett sådant kännetecken.

Ett varumärke får inte heller registreras om märket innehåller eller består av något som är ägnat att uppfattas som en geografisk ursprungsbeteckning för vin eller spritdrycker och det avser vin eller spritdrycker av annat ursprung.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.